

301 JAPANESE BEDRIJVEN IN BELGIË

De Japanse voetafdruk op de Belgische economie

In 1866 sloten België en Japan een verdrag rond vriendschap, handel en scheepvaart. Honderd zestig jaar later hebben 301 bedrijven in België een Japanse eigenaar, met samen ruim 40.000 voltijdse banen. Toch krijgt België van de Japanse investeringen in Europa een almaar kleiner deel, en vers geld uit Japan zit daar amper bij. Wat hier wel groeit, is vooral winst die de Belgische dochters niet naar Japan doorsluizen.

LAURENS BOUCKAERT

Japan staat economisch volop in de kijker. Premier Sanae Takaichi, die de voormalige Britse premier en dereguleringsicoon Margaret Thatcher haar grote voorbeeld noemt, pompt overheidsgeld in chips en defensie om competitief te blijven op het wereldtoneel. In juni bracht keizer Naruhito een staatsbezoek aan België. De Europese Unie, op zoek naar partners naast de Verenigde Staten en China, trekt nauwer op met Tokio. De Canadese premier Mark Carney riep de middenmachten eerder al op om samen op te treden, "want als we niet aan tafel zitten, staan we op het menu". In zulke omstandigheden loont het je vrienden te kennen. Daarom vroeg *Trends* aan econoom Yannick Bormans van het Leuvense onderzoeksinstituut Vives, hoe zwaar Japan in de Belgische economie weegt. Hij telde 301 ondernemingen met een Japanse eigenaar, die in

6,9
MILJARD

euro bruto toegevoegde waarde realiseerden de Japanse bedrijven in België in 2023.

2023 samen 40.153 voltijdse equivalenten tewerkstelden en 6,9 miljard euro bruto toegevoegde waarde realiseerden. Op zijn lijst staan Toyota Motor Europe, Daikin, Bridgestone en Takeda. Ajinomoto Omnicem, Terumo, Komatsu en AGC, het vroegere Glaverbel, horen er ook bij, al halen die bedrijven veel minder de voorpagina's.

Twee derde zijn Vlaamse banen

Van de 301 bedrijven hebben er 217 het gros van hun activiteit in Vlaanderen. Samen komen ze op 26.725 voltijdse banen en bijna 5 miljard euro toegevoegde waarde, respectievelijk twee derde en ruim 70 procent van het Japanse totaal in België. Volgens toegevoegde waarde staat Japan daarmee vijfde in Vlaanderen, na de Verenigde Staten, Frankrijk, Nederland en Duitsland. Chinese eigenaars krijgen veel meer

aandacht, maar blijven in Vlaanderen steken op ruim 8.000 voltijdse banen. Meer dan 6.000 van hen zitten bij Volvo Car Gent.

Ruim een kwart van de Japanse werkgelegenheid in Vlaanderen, 7.511 voltijdse banen, zit in de uitzendsector. Start People, dat via Recruit in Japanse handen is, neemt er alleen al 5.642 voor zijn rekening. Die uitzendkrachten staan op de loonlijst van een Japanse groep, maar werken bij klanten van allerlei slag.

"De studie die wij gemaakt hebben, is eigenlijk meer een foto", merkt Bormans op. De jaarlijkse investeringscijfers meten iets anders: hoeveel geld erbij komt of weer wegvloeit.

Europa ging sneller

Voor een vergelijking met andere landen zijn de Japanse cijfers bruikbaar. Eind 2025 had Japan 30,7 miljard dollar aan directe

STAATSBEZOEK
Keizer Naruhito kwam
in juni op bezoek
bij koning Filip.

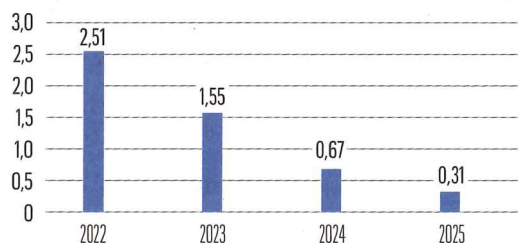
investeringen in België uitstaan, meer dan in Frankrijk. In tien jaar groeide die Belgische positie met ruim driekwart. Maar in heel Europa nam de Japanse positie met 133 procent toe, waardoor het Belgische aandeel terugviel van 5,7 naar 4,3 procent.

De jaarlijkse instroom daalde drie jaar op rij. In 2022 kwam er per saldo nog 2,51 miljard dollar naar België, vorig jaar 310 miljoen. Nochtans investeerden Japanse bedrijven over heel vorig jaar 81,6 miljard dollar in Europa, het hoogste bedrag sinds 2019. Bijna de helft daarvan ging naar Zwitserland, een land dat geen deel is van de Europese Unie. Die uitzonderlijke Zwitserse cijfers verdienen wel nuance. Volgens Jetro, het Japanse agentschap voor buitenlandse handel, zat de stijging vooral in de groothandel en de retail en lijkt ze samen te hangen met Japanse bedrijven die bij de reorganisatie van hun buitenlandse activiteiten hun wereldwijde verkoopfuncties in fiscaal aantrekkelijk Zwitserland centraliseerden.

JAPANESE INSTROOM IN BELGIË DAALT DRIE JAAR OP RIJ

NETTO DIRECTE INVESTERINGEN UIT JAPAN
IN BELGIË, MILJARD DOLLAR

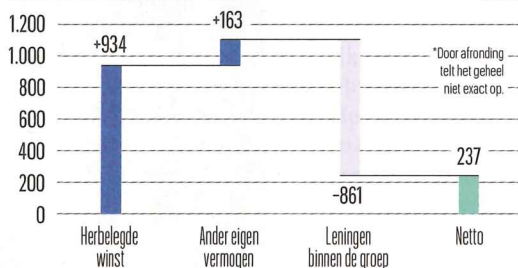
Bron: Jetro, ministerie van
Financiën van Japan

VOORAL WINST BLIJFT HIER

JAPANESE DIRECTE INVESTERINGEN*
IN BELGIË IN 2025, MILJOEN EURO

Bron: NBB

België haalde 0,38 procent binnen, terwijl het 4,3 procent van de Japanse positie in Europa vertegenwoordigt. Ook zonder Zwitserland kwam het niet verder dan 0,7 procent.

Vooraf winst die hier blijft

Ook de Nationale Bank (NBB), die in euro rekt, komt voor vorig jaar op een mager nettocijfer uit: 237 miljoen euro. Het eigen vermogen van Japanse groepen in hun Belgische dochters groeide intussen met bijna 1,1 miljard euro, en daar kwam weinig vers geld uit Japan aan te pas. Van die groei was 934 miljoen euro winst die de dochters in België lieten staan, ruim vier vijfde van het totaal. De andere 163 miljoen was een allegaartje, met onder meer kapitaalverhogingen en aandelen-transacties. Of daar nieuwe fabrieken van gebouwd zijn, laten de cijfers niet zien. Het verschil zit in de leningen binnen de groepen, die vorig jaar met 861 miljoen euro werden afgebouwd. In 2022 was het omgekeerd. De Nationale Bank ➔

telde toen ruim 3 miljard euro aan Japanse investeringen, waarvan zowat 2,7 miljard via leningen binnen de groepen. Die interne financiering piekte midden 2023 op 6,5 miljard euro en was twee jaar later gezakt tot 3,1 miljard. In de NBB-cijfers verklaren de leningen zo de hele val: het eigen vermogen groeide vorig jaar zelfs sterker dan in 2022. De Japanse statistiek wijkt in de details af, en toont voor 2024 zelfs een beweging in de tegenovergestelde richting, maar bevestigt dezelfde golf.

● ● ● 'Een uitvalsbasis in Brussel, het hart van de EU, blijft voor Japanse bedrijven heel waardevol'

KAEDE OKAWARA, JETRO BRUSSEL

Uitbreiden en overnemen

Bij het Brusselse kantoor van Jetro zien ze vooral een verschil tussen verleden en heden. België bouwde zijn Japanse positie op met forse investeringen in onder meer logistiek en onderzoek. De jongste jaren waren er minder grote nieuwe projecten. Gilbert Declerck, de oud-topman van imec en de voorzitter van de Belgium-Japan Association, volgt de band met Japan al sinds de jaren tachtig van dichtbij. "België is zeer goed gelegen binnen Europa", zegt hij. "Vanuit ons land kun je alle Europese landen gemakkelijk bereiken." Ook de talenkennis en de universiteiten speelden volgens hem mee. Vandaag is hij kritischer. "We zijn iets

minder aantrekkelijk geworden, denk ik. Dat is jammer." Hij wijst op de lonen en de energieprijzen. Enkele investeringen sprongen er wel uit. JERA betaalde in 2023 zowat 1,55 miljard euro voor de windparkontwikkelaar Parkwind. Fujifilm breidt zijn fabriek van chipmaterialen in Zwijndrecht voor de tweede keer in enkele jaren uit, en NYK blijft via de autoterminal ICO investeren in Zeebrugge. Een vestiging uit het niets, zoals Toyota en Daikin er ooit een neerzetten, zat er niet bij.

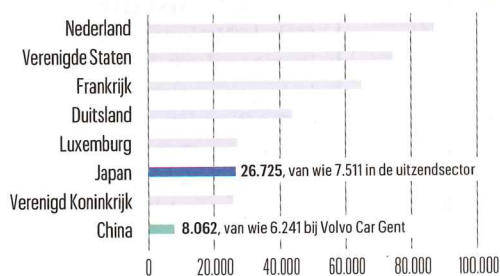
Meer verkoop, weinig onderzoek

In de jongste Europese enquête van Jetro zeggen twintig van de 41 onderzochte Japanse bedrijven in België dat ze de komende één à twee jaar willen uitbreiden, een even groot aandeel als gemiddeld in Europa. Bijna zes op de tien klagen over de loonkosten, maar Japanse bedrijven elders in West-Europa doen dat even vaak, en in Duitsland en Nederland zelfs vaker.

JAPAN STELT IN VLAANDEREN RUIM DRIE KEER ZOVEEL MENSEN TEWERK ALS CHINA

VOLTUJDSE BANEN IN BUITENLANDSE HANDEN, NAAR LAND VAN EIGENAAR, IN 2023

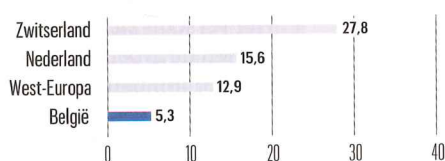
Bron: Vives en Economie Store (KU Leuven), niet-financiële marktsector in Vlaanderen

ONDERZOEK STAAT ZELDEN IN DE BELGISCHE UITBREIDINGSPLANNEN

JAPANESE BEDRIJVEN MET UITBREIDINGSPLANNEN DIE ONDERZOEK EN ONTWIKKELING NOEMEN, IN %

Bron: Jetro-enquête bij Japanse bedrijven in Europa, boekjaar 2025. België: 19 bedrijven.

DAIKIN

opende vorig jaar in Gent een ontwikkelingscentrum van 140 miljoen euro.

VAN FARMA TOT TWEEDEKLASSEVOETBAL

TAKEDA

Plannen voor tientallen jaren

De Japanse farmagroep Takeda heeft in België ongeveer 1.300 werknemers. Op een kleine honderd na werken ze allemaal in Lessen, in een fabriek die al meer dan een halve eeuw draait. Takeda kreeg haar in 2019 mee in het pakket toen de groep Shire overnam. Geneesmiddelen op basis van bloedplasma vertrekken er naar meer dan tachtig landen.

Sinds 2019 pompte Takeda er meer dan 300 miljoen euro in. In 2024 ging een logistiek centrum open. Tegen 2027 moet er een lijn bij komen die immunoglobulinen zuivert. De groep rekent erop daarmee op termijn 60.000 patiënten extra te behandelen. Zulke investeringen worden gepland "met een horizon van tientallen jaren, niet van kwartalen", antwoordt Takeda op vragen van Trends. Het bedrijf is erg te spreken over de farmaceutische kennis in België en over het opleidingsniveau van de werknemers. Wel vraagt de groep om een voorspelbaarder beleid rond innovatie en productie. De terugbetaling van geneesmiddelen hoort daar ook bij.

TOKAI OPTICS

Een Belg tussen Japanse aandeelhouders

Kurt Leuridan (foto) kende Tokai Optics al uit zijn tijd bij Deloitte. Het bedrijf uit Tienen, dat onder meer brillenglazen en prisma's maakt, had toen Belgische en Japanse aandeelhouders. Leuridan kocht het Belgische deel en leidt het bedrijf vandaag. In 2018 vroeg de Japanse familie achter Tokai hem om ook in het kapitaal van de Japanse vennootschappen te stappen. "Die mensen zijn van hun woord", zegt hij. "Het duurt heel lang voor je een beslissing hebt, maar eens je ze hebt, heb je ze voor altijd."

Als voorzitter van het investeringscomité van de Belgium-Japan Association hoort hij de klachten van Japanse ondernemingen. Een bedrijf dat een Japanse werknemer naar België haalt, wacht soms vier tot zes maanden tot die hier mag wonen en werken (gecombineerde vergunning of *single permit*). In Nederland en Duitsland gaat dat volgens Leuridan sneller. "Andere landen verwelkomen buitenlandse investeerders en rollen de rode loper uit. Wij doen dat ook tijdens missies, maar in de realiteit volgt dan een migratiemallemolen."

KINPOUDOU

Van boeddhistische huisaltaren naar Belgisch voetbal

De meest markante naam in het rijtje is Kinpoudou Holdings, een uitvaartgroep met ongeveer 290 locaties en zowat 26.000 uitvaarten per jaar. Daarbovenop verkoopt het boeddhistische huisaltaren en grafstenen, en ruimt het de inboedel van overledenen op. Sinds september 2025 bezit Kinpoudou ook de voetbalclub Beerschot, die in de Challenger Pro League speelt, het tweede niveau. Het kocht alle aandelen van United World, de voetbalgroep van de Saudische prins Abdullah bin Mosaad, en van de lokale aandeelhouders achter Immo & Sport Invest.

De overname kwam er via Yusuke Ohno (foto), vandaag de voorzitter van Beerschot. In België doen jonge spelers ervaring op voor ze naar de grote competities trekken, en wie ze opleidt, verdient aan hun transfer, laat Kinpoudou weten. Voor een groep die in heel Japan actief is, telde ook de publiciteit. Bij een Japanse club blijft die doorgaans beperkt tot de eigen stad, terwijl een Europese club zorgt voor "nationale en wereldwijde media-aandacht en naambekendheid".

Negentien van de twintig bedrijven met uitbreidingsplannen zeiden ook wat ze precies van plan zijn. Ze mochten meer dan één antwoord aankruisen. Dertien onder hen willen meer verkopen. Zes willen hier producten met een hoge toegevoegde waarde maken, vijf een nieuwe activiteit beginnen. Eén bedrijf kruise onderzoek en ontwikkeling aan, een op negentien dus. In heel West-Europa kiest gemiddeld een op de acht

Japanse bedrijven met uitbreidingsplannen voor onderzoek, in Zwitserland zelfs meer dan een op de vier. Kaede Okawara van Jetro in Brussel rekent er nochtans op dat België ook voor onderzoek belangrijk blijft. "Een uitvalsbasis in Brussel, het hart van de EU, om de Europese regels te begrijpen en de activiteiten in heel Europa aan te sturen, blijft voor Japanse bedrijven heel waardevol", zegt ze. Ze denkt dan aan regels rond artificiële

intelligentie (AI), cyberveiligheid en duurzaamheid, die almaar zwaarder zullen wegen. Ook Declerck blijft kansen zien, en dan vooral in Leuven. Het onderzoekscentrum imec werkt er met tientallen Japanse bedrijven samen, en JSR, Fujifilm en Tokyo Electron hebben er eigen mensen zitten. Daikin opende vorig jaar in Gent een ontwikkelingscentrum van 140 miljoen euro. Het kan dus. Maar in de enquête van Jetro is het bij dat ene bedrijf gebleven. **t**